

سبقت‌گامی

اُستادانه

همانند یک اُستاد یاد بگیرید!

نمونه سوالات تستی کتاب انقلاب اسلامی - جدید - دکتر امیر سیاهپوش، دکتر محمد

شفیعی فر و حجت الاسلام سید محمدحسین راجی

فهرست مطالب

۳	درس اول: مبانی انقلاب اسلامی
۸	پاسخنامه:
۹	درس دوم: ریشه‌های عقیدتی و زمینه‌های فرهنگی عصر استعمار
۱۴	پاسخنامه:
۱۵	درس سوم: انحطاط فرهنگی و عقب‌ماندگی اقتصادی ایران دوره‌ی پهلوی
۲۰	پاسخنامه:
۲۱	درس چهارم: استبداد و وابستگی دوره‌ی پهلوی
۲۶	پاسخنامه:
۲۷	درس پنجم: فساد و ناکارآمدی دوره‌ی پهلوی
۳۲	پاسخنامه:
۳۳	درس ششم: نقش نیروها و جریان‌های سیاسی در تحولات معاصر
۳۸	پاسخنامه:
۳۹	درس هفتم: ایجاد ثبات و امنیت و ایستادگی در مقابل سلطه‌گران
۴۴	پاسخنامه:
۴۵	درس هشتم: ارتقای بینش سیاسی و افزایش مشارکت عمومی
۵۰	پاسخنامه:
۵۱	درس نهم: موتور پیشران کشور در عرصه‌ی علم و فناوری و ایجاد زیرساخت‌های حیاتی، اقتصادی و عمرانی

۵۶	پاسخنامه:
۵۷	درس دهم: عدالت در تقسیم امکانات و خدمات کشور.....
۶۲	پاسخنامه:
۶۳	درس یازدهم: افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه.....
۶۸	پاسخنامه:
۶۹	درس دوازدهم: عوامل درونی موثر بر شکل‌گیری چالش‌ها و آسیب‌ها.....
۷۴	پاسخنامه:
۷۵	درس سیزدهم: نقش و روش دشمنان بیرونی در شکل‌گیری چالش‌ها و آسیب‌ها.....
۸۰	پاسخنامه:
۸۱	درس چهاردهم: عوامل بقا و استمرار روند تکاملی انقلاب اسلامی.....
۸۶	پاسخنامه:
۸۷	درس پانزدهم: معنویت، اخلاق و سبک زندگی به عنوان توصیه‌ی آینده‌ی انقلاب.....
۹۲	پاسخنامه:
۹۳	درس شانزدهم: تقویت اقتصاد به عنوان توصیه‌ی آینده‌ی انقلاب.....
۹۸	پاسخنامه:
۹۹	درس هفدهم: عدالت و مبارزه با فساد به عنوان توصیه‌ی آینده‌ی انقلاب.....
۱۰۴	پاسخنامه:

درس اول: مبانی انقلاب اسلامی

۱) کدام گزینه از مصادیق گرایش فطری کمال طلبانه است؟

الف) حقیقت طلبی

ب) لذت طلبی

ج) عشق ورزی

د) همه‌ی موارد

۲) کدام گزینه از راه‌های رسیدن به شناخت مبانی انقلاب است؟

الف) بررسی نظرات رهبران انقلاب

ب) بررسی ایدئولوژی

ج) بررسی عوامل انقلاب

د) همه‌ی موارد

۳) کدام گزینه صحیح است؟

الف) تنها یک روش برای شناخت مبانی انقلاب وجود دارد.

ب) هر انقلابی مبانی و ریشه‌هایی دارد.

ج) هدف موجودات نظم و هماهنگی است.

د) همه چیز بر اساس اصل نظم تشریح می‌شود.

۴) هدف و کمال نهایی همه‌ی موجودات .... است.

الف) توحید

ب) میل به جاودانگی

ج) بازگشت به حضرت حق

د) الف و ج

۵) کدام گزینه نادرست است؟

الف) همه‌ی سنت‌ها قابل تغییر اند.

ب) نظم موجود در جهان ملکوت دقیق‌تر از نظم موجود در طبیعت است.

ج) هر پدیده‌ی اجتماعی در بستر سنت حاکم بر هستی شکل می‌گیرد.

د) روابط بین پدیده‌های عالم علی و معلولی است.

۶) نظام اجتماعی مبتنی بر چیست؟

الف) فطرت

ب) جهان بینی

ج) نظم

د) الف و ب

۷) در جهان بینی توحیدی، اصل بنیادی انسجام عالم چیست؟

الف) نظم

ب) قانون

ج) توحید

د) تقوا

۸) کدام گزینه نادرست است؟

الف) جهان را نباید به جهان مادی محدود کرد.

ب) در جهان بینی توحیدی، اصل بنیادی انسجام عالم توحید است.

ج) همه‌ی انقلاب‌ها توحیدی هستند.

د) انقلاب اسلامی دارای ابعاد عینی و ذهنی است.

۹) وقایع و حوادث تاریخی تابع چیست؟

الف) سنت‌های مشترک

ب) غایت اصلی

ج) پیروی از رهبر

د) همه‌ی موارد

۱۰) جهان بینی توحیدی نتیجه‌ی ضروری توحید را چه می‌داند؟

الف) وحدت

ب) انسجام عالم

ج) فهم ابعاد روحانی

د) شناخت ابعاد مشهود

۱۱) انقلاب اسلامی دارای چه ابعادی است؟

الف) نورانی

ب) ملکوتی

ج) غیبی

د) ب و ج

۱۲) انقلاب اسلامی یک انقلاب ... است.

الف) وحیانی

ب) الهی

ج) عقلانی

د) تجربی

۱۳) کدام گزینه نادرست است؟

الف) انقلاب اسلامی مانند و در ادامه‌ی انقلاب نبوی است.

ب) انقلاب اسلامی بی‌نیاز از عقل و استدلال است.

ج) انقلاب اسلامی نیازمند عقل و استدلال است.

د) انقلاب اسلامی یک انقلاب عقلانی است.

۱۴) کدام گزینه صحیح است؟

الف) وقایع تاریخی تابع سنت‌های مشترکی است.

ب) نتایج وقایع تاریخی قابل تعمیم است.

ج) فهم انقلاب اسلامی نیازمند توجه است.

د) همه‌ی موارد

۱۵) فهم انقلاب اسلامی نیازمند چیست؟

الف) توجه

ب) بازگشت به حوادث تاریخی مشابه

ج) شواهد عینی

د) الف و ب

۱۶) کدام گزینه صحیح نیست؟

- الف) نظام اجتماعی مبتنی بر جهان بینی است.
- ب) انقلاب اسلامی روحانی است.
- ج) حوادث و شواهد عینی فراوانی در ارتباط با انقلاب وجود دارد.
- د) همه‌ی موارد صحیح هستند.

۱۷) کدام گزینه صحیح است؟

- الف) هر انقلابی مبانی و ریشه‌هایی دارد.
- ب) انقلاب اسلامی روحانی است.
- ج) فهم انقلاب اسلامی نیازمند توجه نیست.
- د) انقلاب اسلامی بی‌نیاز از عقل و استدلال است.

۱۸) کدام گزینه در مورد جهان بینی توحیدی صحیح است؟

- الف) توحید را اصل بنیادی عالم می‌داند.
- ب) جهان را عین ربط به خدا و نشانه‌ی او می‌داند.
- ج) وحدت تدبیر یکپارچگی طبیعت را نمایان می‌کند.
- د) همه‌ی موارد

۱۹) کدام گزینه نادرست است؟

- الف) انقلاب اسلامی دارای ابعاد عینی و ذهنی است.
- ب) گرایش به دنیا و آخرت امری فطری است.
- ج) گرایش به دنیا و آخرت امری اختیاری است.
- د) همه‌ی موارد.

۲۰) شناخت انقلاب اسلامی مستلزم چیست؟

- الف) توجه به متن آیات و روایات
- ب) منابع تاریخی
- ج) عقلانیت
- د) همه‌ی موارد

۲۱) شناخت روح انقلاب اسلامی مستلزم چیست؟

الف) رعایت تقوا

ب) طهارت

ج) دل سپردن به اهداف آن

د) همه‌ی موارد

۲۲) کدام گزینه از مصادیق گرایش‌های فطری است؟

الف) زیبایی‌دوستی

ب) میل به پرستش

ج) قدرت‌طلبی

د) همه‌ی موارد

۲۳) هسته‌ی اصلی انقلاب اسلامی چیست؟

الف) معاد

ب) توحید

ج) نظم

د) الف و ب

۲۴) عامل اصلی تحولات اجتماعی... است.

الف) انسان

ب) دین

ج) گذر زمان

د) همه‌ی موارد

۲۵) کدام گزینه نادرست است؟

الف) سنت‌هایی در جهان وجود دارد که غیرقابل تغییر اند.

ب) بعضی سنت‌ها با توحید و خداشناسی در ارتباط اند.

ج) نظام اجتماعی مبتنی بر توحید است.

د) عالم آخرت جایگاه ابدی انسان است.

پاسخنامه:

د (۱)

الف (۲)

ب (۳)

ج (۴)

الف (۵)

ب (۶)

ج (۷)

ج (۸)

الف (۹)

ب (۱۰)

د (۱۱)

ج (۱۲)

ب (۱۳)

د (۱۴)

د (۱۵)

ب (۱۶)

الف (۱۷)

د (۱۸)

ج (۱۹)

د (۲۰)

د (۲۱)

د (۲۲)

ب (۲۳)

الف (۲۴)

ج (۲۵)

سبقت‌گامی

اُستادانه

همانند یک اُستاد یاد بگیرید!

خلاصه کتاب انقلاب اسلامی - جدید - دکتر امیر سیاهپوش، دکتر محمد شفیعی فر و

حجت الاسلام سید محمدحسین راجی

فهرست مطالب

- درس اول: مبانی انقلاب اسلامی ۵
- مقدمه: ۵
- مبانی فطری انقلاب اسلامی: ۵
- مبانی انقلاب اسلامی: ۵
- درس دوم: ریشه‌های عقیدتی و زمینه‌های فرهنگی عصر استعمار ۷
- مقدمه ۷
- الف) ریشه‌های عقیدتی انقلاب اسلامی: ۷
- ویژگی‌های انقلاب اسلامی: ۷
- نهضت امام حسین، سرمشق مبارزات انقلابی ۷
- زمینه‌های فرهنگی عصر استعمار: ۸
- وضعیت ایران در دوره‌ی استعمار: ۸
- درس سوم: وضعیت فرهنگی و اقتصادی دوران پهلوی به عنوان زمینه‌های اصلی وقوع انقلاب اسلامی ۱۰
- انحطاط و عقب ماندگی فرهنگی: ۱۰
- عقب ماندگی اقتصادی: ۱۰
- درس چهارم: استبداد و وابستگی دوره‌ی پهلوی ۱۱

۱۲	مقدمه:
۱۲	الف) حکومت تحمیلی و کودتایی (استبداد):
۱۲	ب) وابستگی حکومت پهلوی:
۱۴	درس پنجم: فساد و ناکارآمدی دوره‌ی پهلوی
۱۴	فساد:
۱۴	فساد مالی:
۱۴	فساد اخلاقی:
۱۵	فساد اداری:
۱۵	ناکارآمدی و بی‌کفایتی:
۱۶	درس ششم: نقش نیروها و جریان‌های سیاسی در تحولات معاصر
۱۶	دسته بندی جریان های فکری ایران دوره‌ی معاصر:
۱۶	جریان روشنفکران سکولار اصلاح طلب:
۱۶	ناسیونالیسم و ملی‌گرایی:
۱۶	جریان مارکسیسم:
۱۶	جریان فکری اسلامی:
۱۷	جریان‌های فکری پس از ملی شدن صنعت نفت:
۱۷	جریان التقاطی اصلاح طلب:
۱۷	اصول تفکر و اندیشه‌ها:
۱۷	روش مبارزه:
۱۷	جریان التقاطی رادیکال:
۱۷	اصول تفکر و اندیشه‌ها:
۱۸	روش مبارزه:
۱۸	جریان فقهاتی-ولایتی و نقش رهبری:
۱۸	اصول تفکر و اندیشه‌ها:
۱۸	روش مبارزه:
۱۹	درس هفتم: ایجاد ثبات و امنیت و ایستادگی در مقابل سلطه گران
۱۹	مقدمه:
۱۹	دستاوردهای انقلاب:
۲۱	درس هشتم: ارتقای بینش سیاسی و افزایش مشارکت عمومی
۲۱	ارتقای شگفت آور بینش سیاسی در میان آحاد مردم:
۲۱	رشد مشارکت مردمی و مسابقه خدمت‌رسانی:
۲۱	۱- مراجع ناظر بر انتخابات در کشورهای مختلف دنیا:
۲۲	۲- مقایسه‌ی عملکرد این نهادها با شورای نگهبان قانون اساسی:
۲۲	۳- مقایسه‌ی جایگاه شورای نگهبان قانون اساسی ایران و فرانسه:

۲۲	آزادی در چارچوب قانون، دستاورد بزرگ انقلاب اسلامی:.....
۲۴	درس نهم: موتور پیشران کشور در عرصه علم و فناوری ایجاد زیرساخت‌های حیاتی و اقتصادی و عمرانی.....
۲۴	مقدمه:.....
۲۴	وضعیت علمی ایران در دوران پهلوی:.....
۲۴	سرعت رشد علمی پس از انقلاب:.....
۲۴	ارتقای کیفیت و سطح مقالات تولیدی در دانشگاه‌های ایران:.....
۲۵	حرکت در مسیر فناوری محوری:.....
۲۵	برخی ابعاد زیست‌بوم فناوری و نوآوری ایران:.....
۲۵	موانع موجود بر سر راه پیشرفت علمی کشور:.....
۲۶	درس دهم: عدالت در تقسیم امکانات و خدمات کشور.....
۲۶	مقدمه:.....
۲۶	وضعیت اقتصاد و عدالت اجتماعی در دوره پهلوی:.....
۲۶	عدالت جنسیتی و کرامت زن:.....
۲۷	مقایسه‌ی عملکرد جمهوری اسلامی در توسعه‌ی انسانی:.....
۲۸	ایجاد زیرساخت‌های مناسب در حمل و نقل، آب، انرژی مصرفی و برق:.....
۲۹	درس یازدهم: افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه.....
۲۹	مقدمه:.....
۲۹	برنامه‌ریزی رژیم پهلوی علیه معنویت و اخلاق:.....
۲۹	تاثیر انقلاب اسلامی بر رشد معنویت و اخلاق در ایران:.....
۳۰	تاثیر جمهوری اسلامی بر رشد معنویت در جهان:.....
۳۱	درس دوازدهم: عوامل درونی موثر بر شکل‌گیری چالش‌ها و آسیب‌ها.....
۳۱	مقدمه:.....
۳۱	مفهوم ارتجاع و ابعاد آن:.....
۳۱	عوامل و زمینه‌های موثر بر ارتجاع:.....
۳۱	دشمنان درونی انقلاب:.....
۳۳	درس سیزدهم: نقش و روش دشمنان بیرونی در شکل‌گیری چالش‌ها و آسیب‌ها.....
۳۳	مقدمه:.....
۳۳	انتقال ویروس ارتجاع و انتظار شیوع آن:.....
۳۳	تئوری پردازی استعماری:.....
۳۳	ترویج فساد و فحشا:.....
۳۳	تبدیل ارزش‌ها به ضدارزش‌ها و برعکس:.....
۳۳	ایجاد تفرقه:.....
۳۳	تطمیع و تهدید افراد ضعیف و زبون:.....
۳۴	درس چهاردهم: عوامل بقا و استمرار روند تکاملی انقلاب اسلامی.....

- عوامل بقاء، استمرار و تکامل: ۳۴
- رد برخی شاخص‌ها در خصوص پایان انقلاب اسلامی: ۳۵
- درس پانزدهم: معنویت، اخلاق و سبک‌زندگی به عنوان توصیه‌ی آینده‌ی انقلاب..... ۳۷
- مقدمه: ۳۷
- الف) معنویت، اخلاق و سبک‌زندگی: ۳۷
- ب) پیامدهای فروپاشی اخلاق و معنویت در غرب: ۳۷
- درس شانزدهم: تقویت اقتصاد به عنوان توصیه‌ی آینده‌ی انقلاب ۳۸
- مقدمه: ۳۸
- نگاه به بیرون: ۳۸
- نگاه به درون: ۳۹
- درس هفدهم: عدالت و مبارزه با فساد به عنوان توصیه‌ی آینده انقلاب ۴۰
- مقدمه: ۴۰
- الف) فساد در دنیا: ۴۰
- ب) شاخصی برای سنجش پنهانکاری در مبادلات تجاری: ۴۰
- پول‌شویی در ایلات متحده آمریکا: ۴۰

درس اول: مبانی انقلاب اسلامی

مقدمه:

تاریخ بشر وقایع گوناگونی را پشت سر گذاشته است و تاثیر این وقایع عموماً محصور به محدوده‌ی جغرافیایی و اجتماعی وقوع رویدادها بوده است. برخی حوادث نیز گستره‌ی تاثیر بیشتری داشته و از جامعه و جغرافیای خود فراتر رفته است. انقلاب اسلامی از جمله پدیده‌هایی است که تاثیر عمیقی بر جای گذاشته و نه تنها مسیر حرکت جامعه و مردم ایران بلکه جهان اسلام و فراتر از آن، کل بشر را متاثر کرده است.

مبانی فطری انقلاب اسلامی:

هر انقلابی مبانی و ریشه‌هایی دارد که بر اساس آن شکل می‌گیرد و در واقع دلایل وجودی و الگوی حرکتی انقلاب بر اساس همین مبانی تحلیل می‌شود. برای شناخت مبانی انقلاب می‌توان از روش‌های مختلف استفاده کرد. یکی از راه‌های رسیدن به شناخت، بررسی نظرات رهبران انقلاب است.

در اندیشه‌ی امام خمینی تحقق حداکثری گرایش‌ها و تمایلات فطری آدمی در زندگی فردی و اجتماعی یک هدف مهم است. برخی از مصادیق این گرایش‌های فطری کمال‌طلبانه عبارتند از:

حقیقت‌طلبی، میل به جاودانگی، منفعت‌طلبی، لذت‌طلبی، عشق ورزی، زیبایی دوستی، میل به پرستش، قدرت‌طلبی، آزادی خواهی و ...

مبانی انقلاب اسلامی:

۱- هسته و کانون اصلی بحث توحید است و همه چیز بر اساس آن تشریح و تبیین می‌شود (اصل توحید)

۲- جهان آفریده خداست و از نظم، هماهنگی و زیبایی برخوردار است و هدف و کمال نهایی همه موجودات بازگشت به حضرت حق است. انقلاب اسلامی نیز پدیده‌ای است تابع قانونمندی حاکم بر کل هستی و قواعد حاکم بر آن خارج از این چارچوب نیست.

۳- نظم موجود در جهان ملکوت و جبروت به مراتب دقیق‌تر از نظم موجود در جهان طبیعت است. هم روابط بین پدیده‌های عالم طبیعت روابط علی و معلولی است و هم این عوالم بر یکدیگر ترتب علی دارند.

۴- سنت‌هایی در جهان وجود دارد که غیر قابل تغییرند. این سنت‌ها آنجا که به سرنوشت قطعی حرکت عالم و جوامع مربوط است با توحید و خداشناسی در ارتباط است و آنگاه که نقش اراده انسان را در تعجیل این سرنوشت، تعیین کننده تلقی می‌کند به انسان شناسی گره می‌خورد و زمانی که از حرکت نهایی جهان و جوامع به سوی غرب الهی سخن می‌گویند از جامعه شناسی خاصی حکایت میکند و هدف نظام خلقت را نشانه می‌گیرد. انقلاب اسلامی هم در بستر همین سنت‌ها شکل گرفته و قابل تبیین است.

۵_عالم آخرت جایگاه ابدی انسان است و دنیا مقدمه و کشتزار آن. بر این اساس جهان را نباید به عالم طبیعت محدود کرد و باید غایت و هدف و منتهای حرکت در دنیا و عالم ماده را عالم آخرت دانست.

۶_انقلاب اسلامی دارای ابعاد عینی و ذهنی است. حقیقت این پدیده عظیم قابل شناخت است و این شناخت در صورتی کامل خواهد بود که اولاً به تمام منابع معرفت توجه شود و همه ابزارها و روش های شناخت مورد توجه قرار گیرد و موانع شناخت آن نیز کنار رود بنابراین شناخت انقلاب اسلامی مستلزم توجه به متن آیات و روایات و منابع تاریخی و عقلانیت و شواهد و واقعیت های عینی و تجربی و در نتیجه اهتمام به تزکیه و تهذیب است.

اُستادانه دات کام - همانند یک اُستاد یاد بگیرید

درس دوم: ریشه‌های عقیدتی و زمینه‌های فرهنگی عصر استعمار

مقدمه

عوامل موثر بر انقلاب اسلامی:

زمینه‌های تاریخی و مذهبی مانند بعثت نبی اکرم و قیام عاشورا

عوامل جهانی در دوران معاصر مانند استعمارگران غربی و جریان روشنفکری سکولار

نهضت‌های پیشرو در تاریخ معاصر ایران مانند نهضت تنباکو

شرایط اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی در دوران پهلوی.

الف) ریشه‌های عقیدتی انقلاب اسلامی:

انقلاب ایران انقلابی اسلامی است. تاریخ اسلام و شکل‌گیری این انقلاب موثر بوده است. در متن نگرش توحیدی اصولی است که همواره اهل آن را به ویژه رهبران و عالمان دینی را به حرکت و قیام علیه بت‌های زمان وامی‌دارد:

مصائب و مسائل یکسان انسان در همیشه تاریخ: انسان در همیشه تاریخ با مسائل یکسانی روبرو بوده است و این روند همچنان پابرجاست. تمام مشکلات در حاکمیت سیاست‌های شیطانی است.

مسئولیت همیشگی در مقابل ظلم: یک عنصر مهم دیگر تعیین‌کننده تکلیف دینی عالمان برای مبارزه با ظلم و طغیان است. مسئولیت مبارزه با ظلم و اقامه حق و عدل بر عهده عالمان دین گذاشته شده است.

ویژگی‌های انقلاب اسلامی:

انطباق در هدف‌گیری سیاسی

انطباق در به‌کارگیری مردم

انطباق در طرح خطوط اصلی جامعه مطلوب

انطباق در ویژگی‌های رهبری

انطباق در دوری از انحراف و استقامت بر اهداف

نهضت امام حسین، سرمشق مبارزات انقلابی

بین انقلاب اسلامی و نهضت حسینی چند ویژگی مشابه وجود دارد:

اشتراک در اهداف: مبارزه با جاهلیت و ضلالت.

استقامت در اهداف

تشخیص وظیفه اصلی و موقع شناسی

خلوص در حرکت

ترکیب عناصر سه گانه منطق و حماسه و عرفان

زمینه‌های فرهنگی عصر استعمار:

اوضاع جهان و ویژگی‌های فرهنگ غرب:

در قرن نوزدهم و بیستم منطق اسلام نبوی با مذهب مدرنیستی و سکولاری برخورد میکند. علمداران نهضت اسلامی مجبور به درگیری در دو جبهه هستند: جاهلیت اولی و جاهلیت مدرن.

ویژگی‌های جاهلیت مدرن:

اومانیسم: مهمترین ویژگی فرهنگ غربی انسان مداری و خدا انگاری انسان است. سایر ویژگی‌ها زائیده این اصل کلی است. انسان مدرن خودش را مدار و محور هستی می‌داند و معتقد است با خرد خود بنیاد می‌تواند از پس مشکلات بر آید و نیاز به یاری گرفتن از موجودی ماورایی به نام خدا یا هر چیز دیگری ندارد.

تعارض علم و دین:

ویژگی مهم دیگر تمدن غربی تعارض علم و دین است. وجود این نوع تعارض در جامعه غرب طبیعی و پذیرفتنی نیست و ناشی از آموزه‌های ضد علم و ضد عقلانی مسیحیت تحریف شده است. از این رو قرن نوزدهم اوج تحقیقات علمی در عالم غرب بود قرن جدایی از دین و طرد دین از صحنه زندگی است.

فرهنگ فاسد و فاسد کننده:

ویژگی اساسی فرهنگ غربی فساد و فساد گری است.

وضعیت ایران در دوره‌ی استعمار:

ایران در آغاز دوران استعمار گری با وجود اینکه هیچگاه مستعمره هیچ کشوری نشد اما دچار عقب ماندگی علمی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی شد.

الف) وضعیت فرهنگی و ظهور جریان روشنفکری:

این جریان آثاری بنیادین در همه عرصه‌های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی بر جای نهاد. در مجموع می‌توان چند عامل اصلی را در شکل‌گیری بیماری روشنفکری در ایران موثر دانست:

ماهیت بیمار روشن فکری غربی

تقلید کورکورانه خود روشنفکران

ذلت و هفت ذاتی برخی روشنفکران

عدم حضور رسمی قرآن در جامعه

ب) نهضت‌های ضداستعماری و آزادی‌خواهانه تا انقلاب مشروطیت:

حرکت ضد استعماری آیت الله آقا نجفی اصفهانی

جنبش عدالتخانه و نهضت مشروطیت

نهضت اسلامی جنگل به رهبری میرزا کوچک خان جنگلی

اُستادانه دانات کام - همانند یک اُستاد یاد بگیرید

درس سوم: وضعیت فرهنگی و اقتصادی دوران پهلوی به عنوان زمینه‌های اصلی وقوع انقلاب اسلامی.

انحطاط و عقب ماندگی فرهنگی:

غرب زدگی:

غرب زدگی به معنای برتر دانستن فرهنگ بینش و منش غربی است و تلاش برای گرفتن همه وجوه این فرهنگ بدون توجه به تناسب آن با شرایط فرهنگی جامعه میزبان و بدون توجه به آثار منفی آن. در حقیقت انسان غربزده دچار نوعی شیفتگی به فرهنگ غربی است و این ویژگی بسیار خطرناک و ترقی‌سوز است.

از خود بیگانگی و نداشتن اعتماد به نفس:

نتیجه تقلید گرایی رشد برخی خلیات ویرانگر در جامعه بود از جمله نداشتن اعتماد به نفس و اعتماد نداشتن به توانمندی‌های خود. در طول ده‌ها سال تبلیغات شده بود که ایرانی‌ها ناکارآمد است و باید از دیگران بیاموزد و تقلید کند و این جریان آنقدر ریشه دار شد که حتی تا اوایل انقلاب این فکر حضور داشت.

سستی و تخدیر:

وقتی یک ملت زیر سلطه فرهنگی سیاسی و اقتصادی یک بیگانه باشد مجال رشد و حرکت را در خود پیدا نمی‌کند. این کار را رژیم پهلوی با استفاده از همه ابزارهای ممکن انجام میداد مانند بی‌حس کردن و بی‌خیال کردن و غافل کردن مردم.

اسلام زدایی و ترویج سبک زندگی مادی:

این ویژگی مهم‌ترین خصیصه دوران پهلوی است که سایر عوامل و خصوصیات را در بر میگیرد. تمام همت دولت پهلوی بر تخریب ارزش‌های قرآن بود مانند منع دختران محجبه از ورود به کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان؛

برقراری کلاس رقص و گروه آواز در پارک‌ها؛

معرفی چادر به عنوان نشانه تنبلی.

عقب‌ماندگی اقتصادی:

صاحب‌نظرانقلاب، نقش شرایط اقتصادی در وقوع انقلاب را مهم می‌دانند.

غارتگری ثروت ملی توسط بیگانگان:

